

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นที่จะศึกษาความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน ตามหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร 146 คน ครู 1,593 คน จากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 72 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากผู้บริหาร โรงเรียน 108 คน และครู 310 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, p. 608) ที่ความคลาดเคลื่อน 0.05 และสุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง แสดงตามตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ที่	พื้นที่ในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
1	อำเภอเมือง	73	861	63	270
2	อำเภอพระประแดง	47	469	44	215
3	อำเภอพระสมุทรเจดีย์	26	263	25	158
รวม		146	1,593	108	310

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 (ข้อมูล 10 มิถุนายน 2553)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามระดับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวคิด และทฤษฎีจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและกรอบการบริหารโรงเรียน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยนำแบบสอบถามจากคู่มือประเมินสถานศึกษา แบบอย่างการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ 2552 ของกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 9-38) ซึ่งนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถามโดยปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับเนื้อหา

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามความข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ เพื่อสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการสอนหรือประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียน

ตอนที่ 2 สอบถามระดับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เป็นแบบมาตราส่วนประกอบ (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดระดับคะแนนความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนโดยการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับความสำเร็จมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับความสำเร็จมาก
3	หมายถึง	มีระดับความสำเร็จปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับความสำเร็จน้อย
1	หมายถึง	มีระดับความสำเร็จน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open Ended) จำนวน 2 ข้อ สอบถามปัญหาและอุปสรรคของการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และสอบถามแนวทางแก้ปัญหาการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2. การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษา หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา

2.2 กำหนดกรอบแนวคิด ตัวแปร และนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยของการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษา มาสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม

2.3 ร่างแบบสอบถามแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในการใช้ภาษา ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง โดยหาค่า IOC ซึ่งปรากฏว่าทุกข้อมากกว่า 0.50 ขึ้นไป เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

2.4 ปรับปรุงเครื่องมือตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้ให้ข้อเสนอแนะ

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครู จำนวน 30 คนของโรงเรียนชุมชนบางบ่อ ซึ่งเป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น α (Reliability) ด้วยวิธีการของ Cronbach Alpha (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 125-126) ได้ค่าความเชื่อมั่นตามแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.99

2.6 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้สมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ระหว่างวันที่ 15 พฤศจิกายน 2553 – 10 มีนาคม 2554 ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี เพื่อขอความร่วมมือเก็บข้อมูล

2. นำหนังสือแนะนำจากโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ไปขออนุญาตจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้โดยสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากนำแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์และนำส่งเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง แจกแบบสอบถาม 418 ฉบับ ได้คืนมา จำนวน 418 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับมา ทำการตรวจนับแบบสอบถามและดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามไปทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีการวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

แบบสอบถามตอนที่ 2

1. ระดับความสำเร็จการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาโดยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำผลที่ได้เทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535, หน้า 111)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	หมายถึง มีระดับความสำเร็จมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีระดับความสำเร็จมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีระดับความสำเร็จปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีระดับความสำเร็จน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีระดับความสำเร็จน้อยที่สุด

นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

2. เปรียบเทียบระดับความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาจำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ ความคิดเห็นของครูและผู้บริหารโรงเรียน ทดสอบสมมติฐานโดยทดสอบค่าที (t-test)

แบบสอบถามตอนที่ 3 ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารโรงเรียนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนประถมศึกษาใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงค่าความถี่นำเสนอข้อมูลเป็นร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ความถี่ (Frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 101)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P	แทน	ค่าร้อยละ
f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของค่าที่คูณค่าคะแนน
 n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum fx^2$ แทน ผลรวมของค่าที่คูณค่าคะแนนยกกำลังสอง
 $(\sum fx)^2$ แทน ผลรวมของค่าที่คูณค่าคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 f แทน ความถี่
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α -Coefficient) และหาค่า IOC

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

n แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของครอนบาค ดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{\sum S_i^2} \right]$$

เมื่อ k แทน จำนวนข้อ หรือความยาวของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ

S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าสมมติฐาน ได้แก่

3.1 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ t-test แบบ Independent โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 112)

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\left[\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right] \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}} : df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน (t-test)

\bar{x}_1 แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

\bar{x}_2 แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

S_1^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

S_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

n_1 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2